

בית נאמן

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בית הכנסת "אהבת התורה - איש מצליח"
רחוב הרב עוזיאל 43 ב"ב.

בשעה 21:30

מוצאי שבת פרשת כי תבוא, י"ז באלול תשפ"ג

נושאי השיעור:

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בערוץ קול ברמה.
או בליקו בית נאמן:
079-9270505

- א. הבעל שם טוב והאדמו"ר הזקן (בעל התניא) זיע"א. ב. להכין ולשגן הפרשה בטעמיה ודקדוקיה ואז זוכרים אותה. ג. להוסיף במצוות, במיוחד בימים האלה. ד. לא לדבר רע על ישראל. ה. סימני ליל ראש השנה. ו. ברכת המזון ומשניות מסכת ראש השנה. ז. אמירת "אבינו מלכנו" בשבת. ח. לקרוא תהלים בנחת ובהבנה. ט. ישתדל לא לדבר דברים בטלים בראש השנה. י. שכח לשנות תפלתו בעש"ת. יא. אמירת קבלת שבת, שלום עליכם ותשליך ברה"ש חלל בשבת.

מחי ומסי ממית ומחיי מסיק מן שאול לחיי עלמא

נחשב כתלמידו הרוחני, כי הוא לא הכיר אותו פנים אל פנים (אולי הכיר אותו בשעת המילה). אבל הוא פישט והסביר והרחיב את התורה שלו בספרו ספר התניא (הוא נקרא גם "ספר של בינונים", יש כל מיני שמות לספר הזה). כדאי לקרוא אותו כמו שצריך. אני קראתי אותו שלש פעמים.

א. חזק וברוך [לר' כפיר פרטוש הי"ו על הפיוט "מחי ומסי"]. הלוא היו כולם קוראים את הקטע הזה בהתרגשות, ואז היינו מביאים את הגאולה. פעם אחת האדמו"ר מגור בא"י בזמן השואה עבר על בית כנסת של עיראקים, והעיראקים אומרים תיקון חצות בבכי ובדמעות, אמר: **אילו היינו קוראים פעם אחת באירופה תיקון חצות כזה, היה המשיח מגיע!** לא רק לומר את המלים, אלא להתבונן בהם. **המלים הם אש, יש בהם אש להבת.** והקטע הזה ("מחי ומסי") ככל הנראה חובר בימי הגאונים, לכן הוא כתוב בארמית.

הבעל שם טוב והאדמו"ר הזקן בעל התניא זיע"א

ג. היום בבקר העלו אותי לתוכחה. כנראה לא היה אחד שהוא בקי בטעמים של התוכחה הארוכה הזאת, אז הפילו אותה עלי... וברוך ה' קראתי את הכל בעמידה ולא התעייפתי. בילדותי בשנת תש"ג (לפני שבעים שנה) היה משהו בעיר החוף - 'מרסא' - שאמר לי: "מחר אתה קורא את התוכחה". הכנת אותה? (זה היה עוד לפני בר מצוה, אבל בכל זאת אמר לי להכין אותה), תישאר עד הבוקר ער, ותשגן אותה. לא נשארתי ער, אבל שיננתי אותה... ואחרי שנים רבות בשנת תשל"ד הייתי בבית לוינשטיין והייתי כמעט משותק, אבל לקראת הסוף שם יכולתי לעלות כמה מדרגות לאט לאט. והיה שם מקום אחד שיש בו מנין (נדמה לי בקומה השביעית), והיה שם יהודי אשכנזי לא אליכם קטוע רגל (שתי הרגלים שלו נקטעו), וקראתי אז את כל הפרשה. והוא אמר לי: שבעים שנה לא שמעתי קריאה כזאת! (הוא היה מבוגר). והיום זו הפעם השלישית. ברוך ה' לא עשיתי טעות. כמה שיש מלים קשות שם - **תשגן אותם כמה פעמים וגמרגנו.** יותר קשה כאשר יש לך פסוקים דומים - "ועשית", "ועשית", "ועשית" (כמו בפרשת תרומה), פעם שני פשוט, ופעם תביר, ופעם זקף גדול. זה קשה לזכור. אבל כאשר המלים אינן חוזרות על עצמן - אתה משגן וגמרגנו.

ב. השבוע הזה יש יום הולדת של הבעל שם טוב, ויש גם יום הולדת של אדמו"ר הזקן בעל התניא - בח"י באלול. **באיו שנה נולד הבעש"ט?** יש בזה מחלוקת. יש אומרים שהוא נולד **בשנת נח"ת** (וככה אומרים חסידי חב"ד), ויש אומרים שהוא נולד **בשנת ת"ס**. אבל לאחרונה נמצא כתב יד של אחד התלמידים שלו שכותב שנוולד בשנת ת"ס, ואם כן הוא חי ששים שנה בדיוק. (כי נפטר בשנת תק"ך). כשנפטר אמר: היום אני הולך מן העולם, וסימן לדבר, תראו שני שעוני קיר, הראשון יפסיק, ואחר כך יעבור עוד קצת זמן עד שהשעון השני יפסיק, וזה הזמן שאני עוזב את העולם¹. אז השבוע יש יום הולדת של הבעש"ט, **ובחב"ד אומרים שזה בדיוק היום של לידת בעל התניא.** הוא נולד **בשנת תק"ה**, ואחרי **שלוש שנים - בשנת תק"ח², הבעש"ט נתן דרשה על המאמר "בן שלש שנים הכיר אברהם את בוראו"** (נדרים דף ל"ב ע"א), ולא ידעו על מי הוא מתכוון. אחרי שנים רבות מפטירתו של הבעש"ט (הבינו שהתכוון על בעל התניא שהיה באותו יום בגיל שלש]. בעל התניא

להוסיף במצוות, במיוחד בימים האלה

ד. בימים האלה אומרים חסידי חב"ד **שהמלך יוצא מהארמון שלו ונמצא בשדה.** כל מי שרוצה לבקש - יבקש. ומה יש לנו לבקש? **שיהיה שלום בישראל, שיהיה שלום בין חלקי העם, ושאנחנו נוסיף מצוות.** הרב חיד"א אומר (עי' ספר מורה באצבע סי' רפ"א) שהוא נוהג לומר ברכת הלבנה לפני יום כיפור. כל העולם עושים אותה אחרי כיפור, אבל החיד"א אומר שיש אז ערבוביא שלמה. אחד מחפש את הבנים שלו, אחד מחפש את הנעליים שלו (שהוריד אותם לקראת כיפור), ואחד ממחר הביתה כי הוא בתענית. **אמר הרב: לברך אותה לפני כיפור עדיף. ואני גם כן עושה ככה³.**

ה. כי במוצאי כיפור אין אחד שמחכה, רק שולחים לי ילדים, אומרים: תברך אותי... אין מנין, ברחו לי כולם... תברך אותי? תעזבו אותי!...

נוצוב גרפי: 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
18:20	19:30	20:11
18:37	19:32	20:08
18:26	19:32	20:08
18:36	19:31	20:08

דברי התורה בעלון יהיו לרפואת מרת **שולמית** ברכה טובה תחיל בת הרבנית **אסתר** (חיה) **לויזה** ע"ה.

לע"נ אבי הישיבה הרה"צ **רבי בנימין הכהן בן מברכה** זצ"ל.

אני קורא ברכת הלבנה לפני כיפור במנין, ומוסיף מצוה על המצוות. **אדם צריך להוסיף מצוות בימים האלה. אם אתה שומע ברכה - תענה אמן בקול רם, כדי שילמדו ממך ויענו אמן. ותאמר "הא שמיא רבא מברך" בקול רם, וכן על זו הדרך, ותשתדל להבין מה שאתה אומר ב"הא שמיא רבא מברך".**

הירושה תלויה בקדיש

ה. פעם אחת היה יהודי עשיר גדול באמריקה שאמר: אני לא נותן לבן היחיד שלי את הירושה, אלא בתנאי שיאמר אחרי קדיש. והבן שלו רחמנא לייצלן היה 'אתאיסט' - כופר בעיקר. אמר: מה זה קדיש? לא רוצה קדיש. אמר הבן: באמריקה יש הפרדה בין הדת ובין החוק, אז אני אתבע את הירושה ולא רוצה לומר קדיש. אז הוא באמת הגיש תלונה כנגד אביו שנפטר, אמר: אני לא יכול לעמוד בזה, הוא רוצה שאני אומר קדיש, מה זה קדיש? הוא נפטר, הוא כבר מת. אבל השופט - הגוי! - אמר: תראו לי מה כתוב בקדיש. מה יש שם?! תרגמו לו את הקדיש לאנגלית, וראה שאלו דברים יפים מאד. "יתגדל ויתקדש שמו של בורא עולם, בעולם שברא כרצונו, וימליך מלכותו, ויצמיח את הגאולה, ויקרב את המשיח, בחייו וביומיו, יהא שמיא רבא וכו'". אמר: מה יש בזה, גזענות?! אין בזה שום דבר. זו ברכה ותפלה על כל העולם כולו. אמר לו: או שתאמר קדיש, או שתעוף מכאן... פרוטה אחת לא תקבל! הוא אמר: ככה השופט הגוי מבין מה זה קדיש? הוא הוריד את הראש, והתחיל לומר קדיש.

"מוסר ה', [אבל את] בני אל תמאס"

ו. אדם צריך לדעת שכל הגזענות שמטילים עלינו וטופלים עלינו האנשים החילוניים, זה סתם בטעות. **לחיות על פי התורה, אין לך חיים יותר טובים מזה. היא נותנת לך חיים. אתה לא תשים עיניך בדבר שאינו שלך, תתרכז במה שה' חנן אותך. אם תעלה יותר - תעלה יותר. אם תתעשר יותר - תתעשר יותר. אם תתחכם יותר - תתחכם יותר. אבל אל תחפש לעשות רע לאחרים. זו השיטה של הבעש"ט.** היה אומר: **יהודי פשוט שמתפלל מקירות הלב, תפלתו עולה למעלה למעלה.** פעם היה מישהו שהיה מדבר רע על ישראל. בשבת היו באים אנשים עייפים לשמוע דברי תורה, והרב היה אומר להם: עשיתם ככה וככה, באיזה פנים אתם רוצים לקבל שנה טובה?! לא מגיע לכם שנה טובה! אז הבעש"ט קם ואמר לו: **רגע, אתה יודע מה שאתה מדבר?! אתה תדבר רע על ישראל?! אני ראיתי יהודי שכל היום כולו היה בחנות, והיה עסוק הרבה. ופתאום ראה שהשמש עומדת לשקוע. אמר: השמש תשקע ואני בלי מנחה?! עמד והתפלל מנחה. והוא לא הבין מה הוא מדבר, אבל הוא התפלל מנחה. וכל מלאכי מעלה והשרפים הזדעזעו מזה! לכן אל תדבר רע על ישראל! אמר לו המגיד: אבל אני רוצה לתת להם מוסר. אמר לו הרב: חזק וברוך, כתוב (משלי ג, י"א) "מוסר ה' בני אל תמאס" - תן להם מוסר. אבל: בני - ישראל הם הבנים של הקב"ה - אל תמאס אותם! אל תדבר עליהם קטרוג! תדבר רק טוב. בגלל שישעיה הנביא אמר (ישעיה ו, ה): "אוי לי כי נדמיתי, כי איש טמא שפתים אנכי, ובתוך עם טמא שפתים אנכי יושב", בא מלאך ובידו גחלת⁴, ושם אותה על פיו והוא נכוה מזה. אמר לו: מה עשיתי? אמר לו: "וסר עונך וחטאתך תכופר" (שם פס' ז) - אל תדבר רע על ישראל! כמה שהם לא טובים, הם טובים מאד לגבי אומות העולם...**

ראו מה בין בני לבן חמי

ז. ואפשר להוכיח את זה בפשטות, כאשר ערבים תופסים יהודי, הם הורגים אותו. מישהו דואג ליהודי הזה איך יקברו אותו?! בשבילם הוא אפס. ואילו אנחנו שתופסים מחבלים - שהם באו להרוג אותנו! - ומנצחים אותם בסיעתא דשמיא, כשקוברים אותם, מניחים את הראש שלהם למִפָּה (לדרום), למה? כי ככה הדת

4. אנחנו קוראים לרצפה שלנו - "רצפה" בדגש, אבל זה לא נכון, אלא אומרים "רצפה" בלי דגש, כי רצפה בדגש זו גחלת. למה? כי הריצוף עשוי מרצפות מרצפות, והפ"א רפויה, אותו דבר "רצפה" רפויה. "רצפת בהט ושש ודר וסוחרת" (אסתר א, ו) בלי דגש, וגם ביחזקאל (פרק מ' ופרק מ"ב) כתובה "רצפה" כמה פעמים וכולם בלי דגש. רצפה בדגש זו גחלת.

שלהם. מה אכפת לנו מהדת שלהם? לא, צריך לכבד את הדת שלהם. כל זמן שהערבי היה חי, היה מסוכן, עכשיו שהוא מת, הוא בן אדם. בן אדם מת צריך לכבד אותו לפי הדת שלו, ככה עושים. אז אדם צריך לדעת להרגיש את הבן אדם השני, ועם ישראל מיוחד בדבר הזה, הם בעלי רגשות. "יגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים" (שמות כ"ב, כ). אנחנו היינו גרים במצרים, לכן כשנראה אדם גר לא תאמר נדרוס אותו, אלא להיפך, אתה צריך לעזור לו, כדי שגם הוא מידי פעם יזכור את הטובה שעשה לו היהודי⁵. צריך להיזהר תמיד לעשות טוב. "שלח לחמך על פני המים כי ברוב הימים תמצאנו" (קהלת י"א, א). הלואי שהדברים האלה יגיעו לאזני העם, ויפסיקו את כל המלחמות והשטויות האלה. בקושי קבלנו מדינה, כעבור שבעים וחמש שנה אנחנו אוכלים אחד את השני?! מה יצא לנו מזה?! כלום לא יצא לנו!

מה לגזר אצל הדלעת?!

ח. בליל ראש השנה יש סדר, ומקורו מהגמרא (הוריות דף י"ב ע"א), ויש בו שיטות רבות. **אנחנו מתחילים ב'קרא' - בדלעת.** למה? קודם כל כי הגמרא התחילה בה. **ורב האי גאון היה מתחיל בה. ככה כותב רבנו נסים** (בסוף מסכת ר"ה, דף י"ב ע"ב מדפי הרי"ף). **ודבר שני, למה האשכנזים לא אוכלים את זה? כי במדינותיהם אין להם דלעת בעונה זו, אז הם אוכלים גזר.** ומה עושים בגזר? הגזר הזה שמו באידיש - 'מייך', ו'מייך' פירושו ריבוי. מתפללים שיהיה להם הרבה ילדים כמו המיירן הזה. אבל מסכנים, אם היה להם דלעת לא היו צריכים את כל זה. דלעת זה דברי הגמרא, זה מנהג רב האי גאון, צריך לעשות דלעת. **וכאן בארץ יש דלעת, למה לא תעשו דלעת?!**

"שנהיה לראש ולא ל[ראש של] זנב"

ט. אחרי ה'קרא' מביאים ראש כבש. אם אדם יש לו ראש כבש, הנה מה טוב. האשכנזים לא אוהבים ראש כבש, אבל הספרדים אוהבים ראש כבש (לוקחים את הראש בראש השנה, ואת האליה בפסח)⁷. ואומרים: "שנהיה לראש ולא לזנב". **והרב עובדיה ע"ה שואל: למה כותב "שנהיה לראש ולא לזנב"? אם נהיה לראש, ממילא לא נהיה לזנב? אלא אמר הרב שהכוונה היא "נהיה לראש" - ולא ראש של זנבות.**

5. פוטין אומר: למה אני מעריך את היהודים? כי כאשר אני הייתי ילד, ההורים של היו עובדים מהבוקר עד הערב, אין להם מנוחה יומם ולילה. באים בערב ומביאים לי רק פרוסת לחם יבש, ואני רעב. אז אמר, השכנים היהודים היו מביאים אותי לביתם, ואומרים לו: בוא פוטין, ניתן לך אוכל ואיזה אוכל, איזה טשולנט, איזה קוגל, איזה יופי של שבת... ואני אוכל את זה ונהנה. תראה איזה עם היהודים, זה עם מיוחד זה, ולכן אני זוכר את זה עם עכשיו, עם כל המלחמות שיש לו באוקראינה, הוא שם לב לא לנגוע ולפגוע ביהודים.

6. חמותי ז"ל הייתה אוהבת דלעת משהו... כשהייתה מגיעה הדלעת בסוף חודש אב, היה לה שמחה וששון, כמעט הייתה מברכת שהחיינו, "יש לנו דלעת". ובאמת על הדלעת כתוב בגמרא (בעירובין דף מ"ע ב) שמברכים עליה שהחיינו - "אקרא חדתא אמרינן זמן" - על קראת חדשה אומרים שהחיינו [אבל בימינו היא מצויה כל השנה].

7. ולמה לוקחים את האליה בפסח? בגלל נס שקרה עם איזה גוי (שרימה יהודים) והתנא רבי יהודה בן בתירא בעיר נציבין (פסחים דף ג' ע"ב). מה זה נציבין? זו עיירה ששמה 'מוצול' וידועה עד היום הזה. היו בה יהודים, ועברו משם לאמריקה, ועשו בית הכנסת על שם רבי יהודה בן בתירא שהיה גר נציבין. היה שם גוי שאמר: אני ארמה את היהודים. הלך לארץ ישראל, והתחזה כמו יהודי, עשה לו 'גיבה', וקפסאן והכל, והתחיל לאכול מבשר קרבן פסח. נתנו לו לאכול, מאיפה יודעים שזה גוי? ואכל את הכל. חזר לעירו, ואמר לרבי יהודה בן בתירא: אתם אומרים "כל בן נכר לא יאכל ב" (שמות י"ב, מ"ג), ואני אכלתי משופרי דשופרי. אמר לו רבי יהודה: מה אכלת? וכי אכלת אליה? לא אכלת אליה. אז הם ידעו שאתה לא יהודי, ונתנו לך חלץ מן האליה. פעם הבאה תגיד להם: איפה האליה, ותראה שלא יתנו לך. אמר הגוי: אז הם ידעו? איך ידעו? אמר לו: ברוח הקודש הם ידעו... לשנה הבאה ביקש את האליה. אמר: איפה האליה? אמרו לו: אליה?! איזו אליה?! אליה לגבוה סלקא! את האליה שורפים באש. מה אתה דורש אליה? מי אמר לך לדרוש אותה?! אמר להם: רבי יהודה בן בתירא. התפלאו: וכי רבי יהודה בן בתירא לא יודע שמקריבים את האליה ואסור לאף אחד לאכול ממנה?! אז בדקו אחרי, ראו שהוא ערל והרגו אותו. (יש פתק עד הזמן הזה ביניתי בכותל הערבי, שכל גוי שנכנס מעבר למחיצה שלו יומת). ואז הבינו שרבי יהודה בן בתירא לא אמר סתם, אלא להוכיח שהבן אדם הזה שאתם נוטנים לו מקרבן פסח, הוא לא יהודי. שלחו לו: שלום עליך רבי יהודה בן בתירא, שאתה גר נציבין ומצודתך פרוסה עד ירושלים. לכן זכר לדבר הזה, אוכלים הגרדאים אליה בליל פסח. (וראש כבש אוכלים בליל ראש השנה).

למעבר מהיר לחצו

כשהדרך סלולה וברורה

לשנה מלכותית ובטוחה... לא מהססים

התקשרו עוד היום: 08-6727523

והם היו הולכים תוך עשרה ימים ומודיעים לכל העם שבית דין קבעו שיום ראש השנה יוצא ביום פלוני¹⁹. אז אתה קורא את המשניות בראש השנה, ואתה מבין איך אבותינו התמודדו עם השאלות האלה. כתוב שם שהיו תוקעים בשופר "שלוש של שלוש שלוש", תקיעה תרועה תקיעה שלוש פעמים. וכיון שיש קצת

ששמעתי מאבא ע"ה שבכל הספרים הקדושים - בגמרא הרמב"ם ושולחן ערוך, מעולם לא כתוב שליחים. "שליחים" זה ביטוי של הנוצרים, יש להם ספר הברית החדשה "שליחים". אנחנו לא

"אספרגלין", ובערבית "ספרג'ל". למה מביאים אותו? אבא ע"ה היה אומר עליו "שירבו זכויותינו כגרעיני ספרג'ל". ואני שאלתי, וכי הספרג'ל הזה יש בו כל כך הרבה גרעינים? גם בתפוחים יש גרעינים ככה. מה יש בספרג'ל הזה? וראיתי מי שאומר "שתוציא את חבושי עמך ישראל", אלה שנמצאים בבית סוהר והם לא עשו שום דבר, תוציא אותם לאורה. אבל גם זה לא נראה לי [שזו הסיבה שאוכלים חבושים], כי בחוץ לארץ לא קראנו לזה "חבושים" אלא קראנו לזה "ספרג'ל".

אבל את הסיבה האמתית למדתי מהתלמידים שבאו מג'רבא לתונס בשנת תשכ"ב (לפני ששים ואחת שנה). כל ההורים של התלמידים שגרים בג'רבא כתבו להם "תביאו לנו חבושים מתונס", ולמה? כי מברכים שהחיינו על החבושים האלה. התמרים והרימונים כבר נמצאים. ובלילה השני כותב מרן (ס"ת ת"ר ס"ב) שיביא בקידוש פרי חדש ויברך שהחיינו על הקידוש ויכוון גם על הפרי החדש, והפרי החדש שנמצא באותו הזמן, זה החבושים. (והחבושים הם קצת חמוצים, ולכן עושים אותם עם מעג'ון - מרקחת פירות, כדי שיהיו מתוקים).

ברכת המזון ומשניות מסכת ראש השנה

יז. אחר כך גומרים את הסעודה ומברכים ברכת המזון, ולא לשכוח לומר "יעלה ויבוא" - "את יום הזכרון הזה את יום טוב מקרא קודש הזה". ואחר כך קוראים משניות מסכת ראש השנה. המשניות שלה מיוחדות במינן. מסכתות ראש השנה, ויומא וסוכה, מחזירים אותך אחורנית אלפיים שנה לתקופת בית שני. שאז היו מכריזין מתי ראש השנה. אבל לא תמיד היו יודעים מתי ראש השנה, למה? כי לפעמים החדש מלא, ולפעמים החדש חסר¹⁶. והיו צדוקים ובייתוסים שהיו מפריעים לעם ישראל כדי שלא ידעו מתי ראש חודש, והיו משיאים משואות. מה זה משואות? בירושלים היו יודעים מתי ראש חודש, כי היו מגיעים עדים לבית דין ומעידים. אבל לשאר העיירות היו עושים מדורות של אש, וכך כולם ידעו שהנה המדורה הזאת אומרת לנו שבית הדין קידשו את החודש. ראו הצדוקים את הדבר הזה, ואמרו: גם אנחנו נעשה משואות, התחילו להדליק משואות, וכולם התבלבלו ולא ידעו מתי ראש חודש, ביום הראשון או ביום השני¹⁷. ומחמת שלא הייתה ברירה, עשו "שלוחים"¹⁸,

16. אדם רואה בהפטרה של "מחר חדש" בשמואל הנביא: "ויאמר לו יהונתן מחר חדש" (ש"א כ"ה), "ויהי ממחרת החדש השני" (שם פס' כ"ז). איך יכול להיות שני ראשי חדשים? אלא כך היו עושים: כלילה הראשון יוצאים ורואים אם יש לבנה, ואם לא רואים לבנה, ועדיין לא הגיע המולד, עושים גם את היום השני ראש חודש. ואם רואים כלילה הראשון, גמרגו. 17. ככה מספרים על 'ג'וחא', שראה שכל שנה ושנה לא יודעים מתי הרמזאן נגמר, כל שנה היה יוכחים בלי סוף. אמר בלבו שנה אחת: אני אשים קץ לבעיה הזאת! כל יום הניח אבן באיזו חבית, ואמר שבסוף החודש הוא יספור את האבנים, ולפי זה ידע כמה זמן עבר. בתו ראתה אותו שהוא זורק אבנים, אמרה כנראה זו מצווה לזרוק אבנים, אי"כ אני אזרוק... על כל אבן שהוא שם, היא שמה שתיים. והנה בסוף החודש אמר לכולם: עכשיו אגיד לכם בדיוק כמה ימים עברו, התחיל לספור את האבנים ומצא שיש מאה ועשרים אבנים, אמר: בודאי הם לא יאמינו לי, מה אעשה להם?! החליט להגיד להם רק חצי - ששים. אמר להם שעברו ששים יום, והם צחקו עליו, איך הגעת לששים? אנחנו ביכוח אם שלושים או עשרים ותשעה, ואתה אומר ששים?! אמר להם: תגידו תודה שלא אמרת ליכם את האמת! האמת היא מאה ועשרים, ואמרת ליכם רק ששים... ולהבדיל כך היו עושים הצדוקים, אמרו, איך אתם מוטרפים את זה לכל העם, על ידי המשואות? גם אנחנו נדליק משואות, עד שעם ישראל יתבלבלו. 18. היום כולם אומרים "שליחים", חוץ מחב"ד שאומרים "שלוחים". כי פעם אחת כתבתי להם מה

אומרים "שליחים", אלא "שלוחים". כמו: "מליח" - "מלוחים", כך "שליח" - "שלוחים". יש דבר כזה. 19. יש סיפור בגמרא במסכת ראש השנה (דף כ"א ע"א) שרב נחמן היה צם בכיפור על פי חשבונו, ופעם אחת במוצאי כיפור שלו הגיע אחד מארץ ישראל, ואמר שבית דין קבעו את ראש השנה ביום פלוני, וא"כ הערב זה יום כיפור - "צומא רבא במערבא" (צום גדול במערב שזה ארץ ישראל). אמר לו: מאיזו עיר באת? אמר לו: באתי מ"דמהריא". אמר לו: דם תהא אחרינתו, קילל אותו. אמר לו: אני צמתי כל היום, ועכשיו אתה בא לומר לי שאצום שני ימים ושני לילות? אני לא יכול לצום יומיים. אם הוא צם או לא איני יודע. אבל תיקנו חכמים שבכל החגים עושים בחוץ לארץ יומיים, ובכיפור בלבד מפני סכנת נפשות, עושים רק יום אחד. והיום יש לנו לחוות שנה שמסודרות עד מאות שנים.

ספק מהי תרועה תיקנו לתקוע תשר"ת תש"ת תר"ת.

לקרוא תהלים בנחת ובהבנה

יח. אחרי שגומרים מסכת ראש השנה, יש **קטע בזוהר** (פרשת אמור דף צ"ח ע"ב) שקוראים אותו. והוא קטע לא ארוך, וגם אפשר לחלק אותו שכל אחד יקרא קטע קטן, ולומדים תהלים. וחשוב מאד לקרוא תהלים בראש השנה, אבל לא העיקר ללמוד אותו מהר מהר. אלא כמו שאמרנו כאן עכשיו את הפיוט "מחי ומסי" - מכל

והכניס בו את כל מצבי הרוח שיש לאדם. לפעמים אדם נמצא בלחץ - יקרא פרק או שנים בתהלים וירגיש נוח. לפעמים אדם נמצא בשמחה של הוללות, התהלים מרגיע אותך. אל תשתגע! תדע לך שייגע זמן שישומו אותך באיזה מקום "פה"... אל תעשה דברים לא טובים. ואנשים נהנים מזה. לפעמים יש באוטובוס אשה חילונית (בלי כובע ובלי צניעות ובלי שום דבר) ובידה תהלים. כמה וכמה נסים נעשו על ידי התהלים האלה.²¹ צריך לדעת כשאתה קורא תהלים, אתה מבטל את כל

הדינים. אבל לקרוא מהר - אין טעם בזה. לכן כאשר אדם קורא, ישתדל להבין משהו. הפסוקים של התהלים מעוררים את הנפש. הרב חיד"א אומר (בהקדמתו לספרו "וסף תהלות") שמצוה על האדם בכל בוקר לפני התפלה לקרוא כמה פרקי תהלים. אבל לא חייב לגמור כל יום את כל התהלים, אלא לקרוא לפי ימי החודש, או על פי השבוע. וביום ראש השנה קוראים פעם אחת ביום הראשון ופעם אחת ביום השני בכוונה. [ועדיף לקרוא מעט בכוונה מהרבה שלא בכוונה], ועל זה נאמר בפרקי אבות (פ"ד מ"ז) "אל תסתכל בקנקן" כי בתהלים יש ק"ן (150) פרקי תהלים, לכן "אל תסתכל בקנקן" - תאמר אני קורא מאה חמשים ומאה חמשים, אקרא 300 בבת אחת, לא ככה, אלא תקרא בכוונה.²² ואם יש לך איזה חידוש תעשה לך קיפול באותו עמוד. יש חידושים יפים מאד, תמיד אתה מוצא בתורה חידושים שאין כמותם בעולם! וחידושים שאף פעם לא גילית אותם, רק באותה הפעם.²³

אמירת "אבינו מלכנו" בשבת

יט. "אבינו מלכנו" אומרים גם בשבת, כך המנהג של הספרדים מדורי דורות. אף על פי שהרמ"א כותב (סי' תקפ"ד ס"א) שלא אומרים בשבת, אנחנו אומרים "אבינו מלכנו". אבל יש קטעים שמדלגים אותם בשבת. ויש מי שאומר שמדלגים גם על הקטע של: "קרע רוע גזר דיננו", אבל למעשה לא מדלגים. שהרי כולנו אומרים בראש השנה כשאוכלים "קרא": "שתקרע רוע גזר דיננו, ויקראו לפניך זכויותינו", א"כ אפשר לומר את זה. כי לא אמרנו שחטאנו עוינו ופשענו, רק בקשנו שתקרע את רוע גזר הדין. ואותו דבר ב"מחוק ברחמיך הרבים כל שטרי חובותינו". פעם במלחמת המפרץ אמריקה הייתה צריכה להביא כמה שיותר מלכויות ומדינות שיצטרפו אתה, ומצרים אמרה לה: אנחנו חייבים לך תשעה מליארד דולר, האם את מוכנה למחוק את החוב? ומחקה אותם! ואם

כאשר אני נמצא בלחץ, אני קורא תהלים. ואת זה אמר אחד המשכילים, כי הם יודעים שאין כמו תהלים כי בתהלים אתה משתפך לפני הקב"ה.

21. חוץ מאיזה שוטה אחד שעשה לו צורת שתי וערב על יד ספרית הרמב"ם בת"א, ששמו יגאל תומרקין (צריך לזכור את השם שלו), שאמר במלחמת המפרץ: אני אקח בחור ישיבה, ואקשור אותו למטה, ש"ניבח" פרקי תהלים. ככה מדברים! אפילו אומות העולם מכבדים פרקי תהלים, ואפילו ערבים פעם סאדאת הנגיע לכאן, וקרא פרק תהלים בערבית כולו בעל פה, ובאים נוצרים וקוראים "הללויה" כל הזמן. אתה תדבר כך על תהלים - "שינבח פרקי תהלים"? אבל הוא רשע, מה לעשות! הוא רוצה להראות שאינו מאמין בתהלים, אבל

יאמין או לא יאמין, התהלים קיימים לעולם ולעולמי עולמים.

22. בילדותנו היינו קוראים תהלים במהירות רבה, כדי שאבא יתן לנו על כל פרק תהלים פראנק אחד... ואני זוכר ששנה אחת - לא היה כמוה לפני ולאוחריה - קראתי בראש השנה את כל התהלים ארבע פעמים ועוד עשרים וחמשה מזמורים, שש מאות עשרים וחמש מזמורים! ומה הרווחתי מזה!? עדיף לקרוא קצת ולהשתדל להבין זוהר.

23. רבי יוסף חיים היה שם גרענינים של חרובים בתוך התהלים שלו, ואחר כך רואה איפה הגרענינים ויודע איזה חידוש הוא חידש. אבל אם יבוא איזה ילד ויפתח את הספר, ויעשה "ותשליך"... מה נעשה!? לא עשינו כלום. לכן צריך לשמור על הספר שאף אחד לא יגע בו.

"האלף לך שלמה"

בעשרת ימי תשובה, עשרת הדברים שיסדרו לך את השנה

וכל זה בסך 250

נימי נד (מצווה) 4x אפשר מכספי מעשרות

השמות יזכרו בליני לפרטי פרטים על כל בקשותיהם

(בתפילת הנועילה ברכה כללית) ניתן להעביר עד 5 שמות

התקשרו 08-6727523

רב קוו, מענה 24 שעות

למעבר מהיר לחצו

או בעמדות נדרים פלוס או באתר: did.il/jrxTY

הלב. תקרא ותתבונן איך דוד המלך משתפך בתפלה שלו. היום אפילו חילוניים יודעים שתהלים זו סגולה לכל הבעיות שבעולם.²⁰ כי דוד המלך כתב את התהלים

20. פעם אחד הסופרים החילוניים ששמו "מנדלה מוכר ספרים" (למה נקרא כך? אולי היתה לו חנות ספרים. אבל לא ספרים שלנו, אלא של השכלה וכדומה) אמר לחבריו המשכילים - ביאליק ו"אחד העם" וטשרניחובסקי, מכשפים כולם - כאן מולי יש חנות של תרופות - "בית מרקחת". אבל אני יש לי תרופה אחת שעולה על כל התרופות שיש בחנות! מה זו התרופה הזאת? אמר להם: יש לי ספר קטן שהוא מרפא ומרגיע ומעודד ומשמה, מה זה הספר הזה? הוציא להם ספר תהלים, ואמר להם:

פטורים מהם. אמנם אין לנו אחד כזה, אבל תפלה פשוטה של יהודי פשוט, יכולה לעשות המון דברים! הבעל שם טוב אומר על הפסוק: "וירא והנה הסנה בוער באש, והסנה איננו אוכל" (שמות ג, ב'), "יהודי פשוט הוא כמו סנה, שאין בו פירות, אבל הוא בוער באש של אהבה לקב"ה, ואיננו אוכל" - שאינו מתאכל, האהבה נמצאת בלבו. לכן הוא מוחק את כל העוונות של ישראל.

ישתדל לא לדבר דברים בטלים בראש השנה

כא. כל אחד ואחד מאתנו ישתדל לא לדבר דברים בטלים בראש השנה. סבא שלי ע"ה בליל ראש השנה לא היה מדבר שום מלה בערבית (אנחנו כולנו מדברים בערבית), ועשה כן כדי שלא ישלם חס ושלום באיזו מלה, או באיזה ויכוח בין האשה ובין הילדים וכדומה. והיה מהמהם כל היום במקום לדבר, וגם כשהיה צריך לדבר היה מדבר בעברית. כי בעברית גם שייבנו אותו, לא כולם יכולים להתווכח אתו בעברית. אדם צריך להיזהר שלא יאמר שום מלה שלא כדין.

שכח לשנות תפלתו בעשי"ת

כב. יש כמה הוספות בראש השנה [ועשרת ימי תשובה], ובכולם, מי שלא אמר לא חוזר. חוץ משני דברים שהם מדינא דגמרא (ברכות דף י"ב ע"א) - על "המלך הקדוש" חוזרים, ועל "המלך המשפט" חוזרים. ובברכת המזון מי שטעה ולא אמר "יעלה ויבוא" לא חוזר, כי [לכמה פוסקים] אין חובה לאכול לחם בראש השנה. ושאר ההוספות כולם, לא חוזרים עליהם. ולכתחילה אדם צריך לשים לב שלא ידלג על שום אחת מהן.

אמירת קבלת שבת, שלום עליכם ותשליך בר"ה שחל בשבת

כג. השנה שראש השנה חל בשבת, אומרים ביום הראשון גם קבלת שבת. ובליל ראש השנה לא אומרים "שלום עליכם" ו"אתקינו". למה? כי החג מכסה על השבת. וגבי עשיית ה"תשליך", יש אומרים שלא לעשות בשבת, כי זה יכול לגרום לאנשים לטלטל את הסיידורים וכדומה, אבל אם יש לנו תשליך בבית הכנסת (כמו שיש בבית הכנסת שלנו, או בישיבה שזה מרחק של כמה מטרים), או שתיקח את הסיידור עם ילד [במקום שיש עירוב], אפשר לעשות תשליך בשבת. ומצוה לעשות תשליך בשבת.

סדר היום

כד. רק הבעיה היא שבלי לראש השנה השני אתה שבע מהאוכל של שבת, ולכן צריכים להתפלל מהר מנחה גדולה, או אפילו מנחה קטנה בדיוק בזמן, ואחרי מנחה קטנה תעשה "תשליך", ואחרי זה תעשה סעודה שלישית. או מיד אחרי מנחה תעשה סעודה שלישית, ואת התשליך תעשה לפני שמתחילים תפילת ערבית של הלילה השני. וכשאוכלים סעודה שלישית צריך להיזהר שלא לאכול יותר מדי. וכל אחד מאחל לחברו "שנה טובה ומבורכת", תזכו לשנים רבות נעימות וטובות.

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב, הוא יברך את כל השומעים כאן, ואת כל הרואים בוידאו, ואת כל הקוראים אחר כך בעלון, ה' יתברך יתן להם

חיים טובים וארוכים, ויכתוב אותם ומשפחותיהם ואת כל עם ישראל לשנה טובה ומבורכת, תזכו לשנים רבות נעימות וטובות, בריאות איתנה והצלחה רבה, "וכל כלי יוצר עלינו לא יצלח, וכל לשון תקום אתנו למשפט תרשיע" (ע"פ ישעיה נ"ד, י"ז), ואנחנו נזכה לחיים טובים וארוכים מתוך בריאות ונחת. אמן כן יהי רצון.

קורס חזנות
 מהנחיית החזן והפיטן הנדע
 הרב **כפיר פרטוש שליט"א**

בסענר"ם אנו טומחים לבשו
 עד פתיחת קורס מקצועי
 ללימוד חזנות, בקבוצות, שישי
 ונלווה "באש" הרושמי
 הטיפוסי יתקיימו פעם
 בארבע חגגי שנה
 הפתיחה בס"ד אחרי החגים.

055-9864411

אמריקה מחקה למצרים תשעה מליארד דולר, אנחנו ב"שטרי חובותינו" כמה יש בהם בסך הכל? תמחק לנו אותם! אדם צריך לכוון בדבר הזה. כי תמיד יש מקטרגים בשמים שאומרים "זה לא מגיע לך" ו"זה לא מגיע לך", וכל דבר אומרים לא מגיע לנו, כאילו מגיע רק להם למקטרגים האלה... לכן תמיד צריך להוסיף איזו סברא כדי לבטל את הגזרות.

"לפועל ישועות ביום דין, לקונה עבדיו בדין"

כ. אומרים שפעם אחת בבית מדרשו של רבי לוי יצחק מברדיטשוב בשעה שהיו קוראים את הפיוט של האשכנזים "לא-ל עורך דין" (והוא לפי סדר האל"ף ב"ת), ושם כתוב "לקונה עבדיו בדין". וכאשר הגיע רבי לוי יצחק למשפט הזה, נפל על התיבה וכולו מכוסה בטלית, וכולם פחדו פחד מות, מי יודע מה הוא ראה למעלה? וחיו הרבה, ופתאום פתח את העיניים והיה שמח, וקרא בשמחה: "לפועל ישועות ביום דין, לקונה עבדיו בדין"! לא הבינו מה קרה, ואמרו שבערב ישאלו אותו. ובמוצאי ראש השנה באו מקורביו ושאלו אותו: כבוד הרב מה ראתה? אמר להם: ראיתי שהיה קטרוג גדול על עם ישראל, השטן וכל ה"גונדא דיליה" - העוזרים שלו, אוספים עברות. ולעומתם באו שני מלאכי השרת "כשני חשיפי עזים" (מלכים א' כ, ז'), יש להם קצת מצוות. והיה כף מאזנים, ובצד אחד היו המון עבירות, ובצד השני מעט מאד מצוות. מה אני יכול לעשות? והשטן היה שמח ורוקד הוא וכל המלאכים שלו. וכך תוך כדי שהוא רוקד, הלכתי וגנבתי שק מלא עברות, והלכתי לגיהנם וזרקתי אותו לשם שישרף. ופתאום השטן רואה שכף המאזנים של העברות שהייתה כבדה, החלה לעלות למעלה. והתחילו לשאול: מי גנב כאן את העברות? אף אחד לא עונה. צריכים לתפוס את הגנב. אמרו: הגנב זה האדם הזה. התפלאו: איך הוא עלה מן העולם הזה למעלה ועושה דברים כאלה? אמרו לקב"ה: ריבונו של עולם, זה גנב וצריך לשלם כפליים. שאלו אותו: האם יש לך הרבה עוונות כפול שניים? אבל לא היו לי עוונות, מה אני יכול לעשות? ...! דנו שם בבית הדין, והקב"ה אמר - "אם אין לו ונמכר בגנבתו" (שמות כ"ב, ב'), והוא לא צריך להימכר. "כי לי בני ישראל עבדים" (ויקרא כ"ה, נ"ה) ואני מוחל על הכל, ואתם תכנסו לחיים ולשלום. ואני שמעתי את הדבר הזה, ומיד חזרתי להגיד לכם: רבות! עשינו שנה טובה לכל עם ישראל! אם היה לנו חכם כזה היום, היה פותר לנו את כל הבעיות של איראן, ושל בידן, ושל כל המכשפים האלה. היינו

בס"ד
ושמחת בחגך
סוכות
לדירתך
 העוצמה שבהידור

סוכה חזקה ומהודרת
מבחר גדול של סוכות קומפלט
והשלמות
סככים מהודרים ואיכותיים
מבחר בדים עם חלונות אוורור
ציוד היקפי

הפצה ראשית:
רבי יוחנן בן זכאי 10 אשדוד
055-6777347 / 050-7704880
SUKKA770@GMAIL.COM

מתוך שיחותיו ודרשותיו של מורנו ראש המוסדות
הגאון הגדול רבי חננאל כהן שליט"א
 ראש ישיבת 'לבנימין אמר' ברכיה

ערך הרב ר' יוסף חיים נחום הלוי שליט"א

חכמה ומוסר

(המשך משבוע שעבר, מאמר אחרון בסדרה)

ספר מוסר מהלך

בישיבה הקדושה **כסא רחמים** למדנו שנתיים בעיון אצל מרן **ראש הישיבה שליט"א**, ואחר כך עברנו ללמוד אצל מורנו הגאון **רבי משה לוי זצ"ל**. לפני שמרן ראש הישיבה שיבדל לחיים טובים היה מתחיל את השיעור, היה קורא לנו כרבע שעה מוסר, פעם חובות הלבבות ופעם ספרים אחרים. להבדיל, גם כשלמדנו אצל מו"ר הגאון **רבי ינון חורי זצ"ל**, היה לומד אתנו לפני השיעור כמה דקות מוסר.

כשסיימנו את שנת הלימודים אצל מרן ראש הישיבה, אמר לנו הרב שיחיה: "בשנה הבאה אתם עוברים ללמוד אצל הרב משה, אצלו אמנם לא תלמדו מוסר, אבל הרב הוא ספר מוסר בפני עצמו, תסתכלו עליו ותלמדו תורה, הוא ספר תורה מהלך! אם תלמדו מההליכות שלו, זה המוסר הכי גדול". הרב משה ע"ה באותו זמן היה עוד מתחת לגיל שלושים, וכבר אז אמר עליו מרן ראש הישיבה שליט"א שהוא ספר תורה וספר מוסר מהלך.

לא להבהל מהיצר!

הרב משה היה אומר לנו: "אל תבהלו מהיצר הרע, אל תבהלו ממשברים". לפעמים יצר הרע מנסה את האדם ורוצה להפיל אותו. האדם עומד בניסיון, ואז בא אליו עוד פעם יצר הרע ומנסה להפיל אותו מכיוון אחר. אומר האדם: כל פעם יבוא לי יצר הרע? אין לי כוח, אעשה מה שהוא אומר לי ודי. אבל לא! אל תלך אתו, תתגבר עליו! ואם אתה מפחד שהוא יבוא אליך עוד פעם, אתה יכול להיות רגוע, הוא לא יבוא. ולמה לא יבוא? היצר הרע הוא תלמיד חכם לא פחות מאתנו אם לא יותר, והוא יודע שאמרו חכמים לפום צערא אגרא (אבות פ"ה מ"ג), טוב אחד בצער ממאה שלא בצער (אבות דרבי נתן פ"ה מ"ו), מי שמקיים את המצוה בצער יש לו שכר פי מאה! אז מה עושה היצר? הוא מנסה להפיל את האדם פעם אחת ופעם שניה, אבל אח"כ הוא חוזר בו, אומר: בשביל מה אנסה אותו? הרי הוא מנצח אותי, וכי אגדיל לו את השכר?! לא! אחפש אנשים שנופלים מהר. צריכים לעמוד חזק כנגד היצר הרע.

"אנחנו בטלנים"

בשיעור האחרון שלו בחג סוכות, הרב אמר כך: "אנחנו חייבים ללמוד תורה יותר! אנחנו בטלנים, לא לומדים תורה מספיק! אם אדם לא לומד, בשביל מה יהיה בעולם? לא צריך שיהיה בעולם! אנחנו עצלנים!". ואני שואל, וכי הרב היה עצלן? איזו מסירות נפש לתורה היתה לו! היה ישן לא לפני שלוש או ארבע לפנות בוקר, ובכל זאת היה קם מוקדם, מסירות נפש כל כך עצומה! ועם כל זה הרב אומר על עצמו: אנחנו עצלנים ולא למדנו תורה מספיק. אם ככה הרב

אומר על עצמו, מה נגיד אנחנו, מה נדבר ומה נצטדק! לקראת ראש השנה, כל אחד צריך לבדוק את עצמו מה הם הדברים שמפריעים לו בעבודת ה'.

הערכה של מרן

מרן רבנו **עובדיה יוסף זצ"ל** אסר בזמנו לקנות כרטיס לוטו, והרב משה ע"ה היה אז צעיר בגיל עשרים וחמש ופרסם תשובה להתיר. בנו הגאון רבי **יצחק יוסף שליט"א** סיפר שאביו אמר לו: "שמעתי שהרב משה לוי מבני ברק התיר את מפעל הפיס, אני רוצה לדעת למה הוא מתיר, הדעות שלו חזקות, תזמין אותו למסור שיעור על מפעל הפיס בכולל שלך, ותראו אם יש לכם תשובות". סיפר רבי יצחק שהוא לקח את התשובה של אביו שהיתה עוד בכתב יד, צילם אותה לכל האברכים שיכינו אותה, כדי שלא יקבלו שיעור חזק בלי הכנה מדוקדקת. הכינו והיתה ריתחא דאורייתא, אש של תורה ביניהם.

אחרי השיעור בשעה שתיים בלילה, חזר הרב לביתו, ורבי יצחק יבדל לחיים טובים קבל טלפון ממרן: "מה עם רבי משה, מה אמר לכם? אחזור בי או לא?". ישב רבי יצחק ומסר לאביו את כל המשא ומתן. סיים רבי יצחק את הסיפור ואמר: "אף פעם לא ראיתי שאבא מייחס חשיבות כל כך גדולה לאברך הצעיר ממנו ביותר מחצי משנותיו!". גדול הדור מרן הרב עובדיה, בודק מה אומר אברך צעיר מבני ברק, ואולי יחזור בו בעקבותיו. מצד אחד איזו הערכה עצומה היתה לו למורנו הרב ע"ה, ומצד שני רואים את הענוה הגדולה של מרן הרב עובדיה צוק"ל.

ללמוד מהרב

אנחנו צריכים להשתדל לתת את כל כוחנו ללימוד התורה ולעבודת ה', ולהשתדל ללכת בדרכו של הרב, בהליכותיו, ביושר ובמוסר שלו. אם אדם רוצה ללמוד מוסר, יוכל לקרוא בספרים המדברים על הרב. יש ספר שנקרא **והאר עינינו בתורתך**, שמדבר על אהבת התורה ודרך הלימוד של הרב. קנו אותו אנשים מכל הישיבות ומכל העדות, אשכנזים וספרדים, עשה משהו נפלא בעולם הישיבות. יש חלק שני שנקרא **ויחד לבכנו באמונתך** על אמונתו של הרב, והחלק השלישי נקרא **ודבק לבנו במצוותיך** על המדות של הרב. הלואי נזכה ללכת בדרכי מורנו הגאון הרב משה לוי זצ"ל.

לאור הסכנות האורבות לפתחנו ח"ו ראוי מאד לערוך פרוץ נפש בערב ר"ה ובערב יוה"כ. וכפי הבטחתו של רבנו חיים ויטאל תלמיד האר"י הקדוש העושה כן מובטח לו שמשלים שנה

פריון נפש

ע"ה לרוב שכן שישן ול ראש השנה לעשות פרוץ נפש בדף קליג סוף ע"ה, שוביא באופן זה, והוא מבערב יום בשם ספר הכתנות של הרב ראש השנה היה מונה הקיס מאיר בתריאי לל סקיבל פרוצות לפרוץ נפש מניח סרבו הריז ויולנא זלחה בלבד והיה שומרם, ואשר כך ככתוב בגליון בספר בית בערב יום הכיפורים היה עושה מודע שמורנו הרב חיים ויטאל לל היה גורב בכל ערב

המשנין בפרוץ בעשיר 26 ש"ח לכל נפש יתקשר לטל 055-6746 157

כל ההכנסות יועברו למשפחת בני תורה בערב סוכות כמובא במקורות

פְּתִיל תְּהִלָּתְךָ, מצוות ציצית בשלמות!

עדות נאליה אורות רבני הרב בערני זצוק"ל ביחס לתכלת.

בשנה שעברה התקשרתי לרב בעדני זצ"ל ושאלתי אותו על התכלת אם זה אמיתי, וצריך לשים והוא אמר לי שכן, ובחודש אב השתתפתי בברית אצלו, ושאלתי שוב האם לשים ואמר לי שכן, ואם אני אוהז מדבריו שזה אמיתי אז אני צריך לשים את זה כל החיים

עדיין מסתפק? הגקא זכאי וקמא כה נאמן סמכא! אשאלתי!

0799-1000-65

זכרתם

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א
לענין גאולה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

עורך: הרה"ג ר'
שמואל עידאן שליט"א

גליון
325

אי בתמונה?

ידע חדע

א. (בפיט של ראש השנה "ידי רשעים") בפנית שלפני האחרון כתוב: **"דרור יקושה, דרור דורשה, מזדונים ומאדונים"**. יש ספרים שגורסים "דרוש יקושה", וזה לא נכון. "דרור" אצל רבי יהודה הלוי משמש לשני פירושים, זה אחד הסימנים של שירת ספרד, שמשמשים במלה אחת בשני פירושים או בשלושה פירושים, כדי שהקורא יחשב ויתבונן מה זה דרור ומה זה דרור. **"דרור"** ראשונה זה צפור דרור, **"יקושה"** - נפלה במקושה, אינה יכולה להשתחרר. **"דרור דורשה"** - חפש דורשה. עם ישראל נמשלים לדרור יקושה. וגם היום עדין אנטנו יקושים, לא יכולים להשתחרר מההשפעה של אמות העולם, מהכפירה, מההסקלות, מהבערות, אנטנו יקושים. אבל היא בלבה הפנימי - "דרור דורשה" - דורשת חפש מזדונים ומאדונים, מאלה שמזדונים ומאלה שמהם אדונים עליה בכה. **"אילנותה"** - הקדוש ברוך הוא שהוא אילנותה - **"אילנותי חיושה"** (ההילים "ב. משה אותה" - תמשך אותה - **ממים זידונים"**. אחר כך אומר: **"המברכה, בכל מערה, בין במטה בין במעלה, אש ומים, ושמים, והארץ אשר תלה, יעידו על, אשר פעל"**. מה יעידו? השמים והארץ מעידים על מי שפעל אותם - **כי מה רם ומה נפלא"** - כמה הוא רם וכמה הוא נפלא. **"ועבדיו, וצאן דביו, לדינו עומדים סלה, ביום פקדו, בני חלדו, תקפץ פיה עולה"** - פאשר הוא פוקד את בני ישראל שהם בני חלדו. העולה - סטרא אחרת (הס"מ) תסגור את הפה. **ובו יצדקו ויתהללו כל ידע ישראל"** - הקדוש ברוך הוא יצדק ויהלל וישמר את כל ידע ישראל. לרבנות אלה החפשיים, לרבנות אלה הפופרים, גם אנשים פאלה יש בלבם משהו [קצת אמונה או מעשים טובים וכוונות]. הקדוש ברוך הוא לוקח את זה. ואם אין להם זכויות, יאמר אני גרמתי להם, הגלות הארצה הזאת שהקדוש ברוך הוא [פאלו] מתקרת עליה, על ארבעה דברים הקדוש ברוך הוא מתקרת ויאחד מהם זו הגלות. **"ועתה מה לי פה נאם ה' כי לקח עמי חנם"** (ישעיה נ"ב ה.'). זו נמרא בסקה (דף נ"ב ע"ב) שהקדוש ברוך הוא מתקרת פככול על הגלות, לכן תמיד אפשר ללמוד זכות. (גליון 276 אותיות א' ו').

ב. הנכד [של האדמו"ר בעל התניא] הוא **הצמח צדק, רבי מנחם מנדל**. השם הזה 'מנחם מנדל', **היה גם שמו של חכם אחר לפני 400 שנה** שיש לו גם ספר צמח צדק - והוא נקרא הצמח צדק הראשון, וזה [השני] צמח צדק מליובאוויטש. למח קרא לו "צמח צדק"? כי צמח גימטריא מנחם, וצדק גימטריא מענדל (194). אם היה עושה בלי ע' כמו שצריכים לכתוב, זה היה גימטריא "הודו לה' כי טוב", אבל האשכנזים לא יתרו על העי"ן שלהם... שבבילם זה סגול. (גליון 363 הערה 17).

למען תספור

והתאפקנו ולא אמרנו כלום, הכל כפרת עונות, תביאי הכל מתדע, והכל יהיה בסדר. וכמו שאמר צדקה היה! אדם צריך לדעת שלהבליג זה הכי טוב - "מבליגתי עלי יגון" ככה אומר רמיה הנביא (ח' ח'). צריך להבליג ולסבל, ובזכות הסבל הזה תקבל הכל. רבי יהודה היה מקבל וקדוש ונבון וחסד. ויש לו חוששים שים מאד על התנ"ך בספר מנחת יהודה. (גליון 228 אותיות ח' כ', וגליון 32 אות ד', וגליון 80 הערה 37, וגליון 127 אותיות ו"א ו"ג).

צריך לקרא תהלים ביום ראש השנה

צריך לקרא תהלים ביום ראש השנה ולא מספיק ללמוד גמרא, ככה כתב מרן החיד"א. ויש פאלה שאומרים "ביום ראש השנה אני רוצה ללמוד גמרא", אבל היה מעשה בהגרי"ז - רבי יצחק זאב הלוי מפרסק (פנו של רבי ימים מפרסק), שהוא נבניו שהיו תלמידי חכמים כלם, ונא מישהו אליהם בראש השנה, וראה אותם שלל אחד יש ספר תהלים, אמר להם: מה אתם קוראים? אמרו לו: הרי היום ראש השנה אז אנטנו קוראים תהלים! שאל אותם: איפה הסגיות נברא וחקפא [ענינים עמקים בלמוד]? אמרו לו: נברא וחקפא זה בחג הפסות, ח"ג ראשי תבות חקפא נברא... אבל היום ראש השנה יום הדין וצריכים להשתפר בתפלה, ולכן אנטנו אומרים תהלים. אז ביום ראש השנה תקרא תהלים, ותתפלל שתהיה שנה טובה לך לאשתך ולילדיך ולכל עם ישראל, ולא תבי לבלע את התהלים פעמים בימי ראש השנה. ואמר: "אל תסתכל בפנך ולא במה שיש בו" [אבות פ"ד מ"ח], הדין "קנון" ק"ו [ועוד ק"ו כלומר מאה חמשים ועוד מאה וחמשים (פרקי התהלים), אז "אל תסתכל בפנך" ומספיק שתקרא רק ק"ו אחד, "אלא במה שיש בו" כלומר תקרא אותו כנגנה. ואם נאשר לך זמן אז תלמד מה שאמתה רוצה. (גליון 311 אות ל').

"טוביה דשמע ואדיש, חלפיה בשתייה מאה" צריך להזהר מעם. בראש השנה לא כדאי ללעס, ואף פעם לא כדאי ללעס. במקרא (בסנהדרין דף ז' ע"א): **הוא דהוה קאמר ואזיל: "טוביה דשמע ואדיש, חלפיה בשתייה מאה"** - אשרי מי שהוא שומע והוא אדיש, אם יש לו מאה רעות הולכים כל הרעות. ואומר **הוה איש חי** בבו יהודעי, מדוע כתוב "ואדיש", שיתב "ישתיק" [ושותק]? אלא יש אדם שאף על פי שיש לו צער בלב הוא שותק, אבל הכי טוב להיות אדם שהוא אדיש לכוונות ולא מרגיש כלום [גם בלב], הוא רגוע לחלוטין. תמיד מה שאמתה רוצה, הרמק"ם כתב שגם אם ישמע אדם שיקלל ויגדף אותו, הוא לא מתרגש ממנו (עיין באורות הרמב"ם הוצאת מוסד הרב קוק עמ' קכ"ח), אתם יודעים איזה כח זה? צריך להבליג ולסבל, ובזכות הסבל הזה תקבל הכל לכו במיחד בעשרת המים האלה, צריך להזהר לא ללעס, ובאשר אדם בא הניתן בליל ראש השנה, אפילו אם מצא שהכל הפוך, לא יאמר כלום. ואומרים על **רבי יהודה מתאניה** זצ"ל שבביל ראש השנה היה חם מאד בנגד, ומירב החם ששורר שם בבביל [עדראק] עשו את הסעודה בחיצו אע"פ הגג. והרבנית הדליקה גרות, אבל הם כבו. חזרה והדליקה שוב בלא ברכה. אחר כך בא רב ונעשה קדוש ונא לתתות מהנין, והכוס נפלה ונשפך הנין, אז הוסיפו עוד קצת ניין וברך עליו ושתה אותו. אחר כך בא להקי את הסעודה, והגיש את הכוס והעור וכו' והלכו לטל זים, לבינתים באה חתולה והתחילה לאכל (אולי גם היא רוצה לטעם אבל של ראש השנה, כדי שתהיה לה שנה טובה ומברכת. שילדו לה הרבה חתולגים...). עד שבא לאכל, זה נשפך וזה נהרס וזה נבכה. אמרה לו מה זה, הרי יש בזה סימן לא טוב, מה נעשה עכשיו? נביא סקל? (סלי"ט ראשי תבות סימן לא טוב...) אמר לה: תדעי, שהשנה הזאת תהיה יותר טובה מכל השנים, כי סבלנו

הלכה נאמנה

יש מנהג של האשכנזים שמי שהיה חזן בפסלחות, יעלה חזן קל חיים. (הובא ברמ"א ס' תפי"א ס"א.) למה כי "המתחיל בפצוה אומרים לו גמור" (ירושלמי מגלה סי"ב ה"ז). ככה כתבו האחרונים (עין במש"ב וכה"ח שם). אבל זה לא מוכן, כי אם אתה אומר ככה, אם פול השנה קלה מי שהתפלל שחרית, תתפלל מנחה וירבית, ולא שמענו דבר כזה. כל פעם מי שיש לו חייב מתפלל, ומי שאין לו חייב לא תתפלל. לא אומרים: מי היה חזן בפקר, תביאו אותו, אתה צריך לעלות כי "המתחיל בפצוה אומרים לו גמור". אז מה הטעם בזה? אז אמרו טעם פה: מאד בשם הגבוש, בזמנו היו הוגרים שמי שהיה חזן בפסלחות הוא צם כל היום אז אם היה חזן קבוע כל יום יצאו: הוא לא יוכל לעמד בצומות האלה, לכן מחליפים. כל יום מי שאמר את הפסלחות היום, יצאו, והוא גם חזן בכל התפלות, כי תפלות קבולות יותר, ומי שלא אמר, לא יצאו. זה טעם פה: ונקמא מנה [היצא להלכה מהטעם הזה] בדימינו קשאין דבר כזה, לא כל אחד ואחד שמתפלל שחרית יכול להמשיך, אז ממילא אין בעיה, כל אחד יכול לומר פסלחות, ואמר כך בשחרית יבוא מישהו אחר. (גליון 373 אות ז').

חיזה

זו רצפה וזו רצפה זו מודגשת וזו לא.

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי.